

گروه یازدهم انسانی

بارم	«سؤالات»	ردیف								
۰/۵	<p>تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (۴ نمره)</p> <p>جاهای خالی زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.</p> <p>الف) سبک عراقی به مدت ... سال سبک غالب متون فارسی بود.</p> <p>ب) حافظ با تلفیق عشق و ... غزل فارسی را به کمال رسانید.</p>	۱.								
۰/۵	<p>صحيح يا غلط بودن هر یک از گزاره‌های زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف) پس از حمله ویرانگر مغولان، دوستداران فرهنگ و اخلاق که سرخورده شده بودند، به تصوف پناه بردند.</p> <p>ب) در دوره مغولان و تیموریان «تاریخ‌نویسی» رواج نداشت.</p> <p>درست ☐ نادرست ☐</p> <p>درست ☐ نادرست ☐</p>	۲.								
۰/۵	<p>توضیحات ستون «ا» را به ستون «ب» وصل کنید. (یک ویژگی اضافی است)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">(ستون ۱)</th> <th style="width: 50%;">(ستون ۲)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>مرصاد العباد</td> <td>الف) نثر عالمانه و پخته</td> </tr> <tr> <td>المعجم</td> <td>ب) ساده و گاه دارای سجع و موازنه</td> </tr> <tr> <td>جامع‌التواریخ</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	(ستون ۱)	(ستون ۲)	مرصاد العباد	الف) نثر عالمانه و پخته	المعجم	ب) ساده و گاه دارای سجع و موازنه	جامع‌التواریخ		۳.
(ستون ۱)	(ستون ۲)									
مرصاد العباد	الف) نثر عالمانه و پخته									
المعجم	ب) ساده و گاه دارای سجع و موازنه									
جامع‌التواریخ										
۰/۵	<p>با توجه به برجیده شدن بساط حکومت آخرین خلیفه عباسی (المستعصم بالله) زبان عربی و زبان فارسی چگونه وضعیتی یافتند؟</p>	۴.								
۰/۵	<p>کتاب «المعجم» شمس قیس رازی، درباره چه علمی به نگارش درآمد؟ (ذکر ۲ مورد)</p>	۵.								
۰/۵	<p>در قرن هشتم، با سیطره تیموریان بر ایران، نثر فارسی چه تغییری یافت؟ با ذکر یک مثال</p>	۶.								
۱	<p>چرا ضعف و انحطاط فکری در سبک عراقی رخ داد؟</p>	۷.								
۰/۷۵	<p>موسیقی شعر (۶ نمره)</p> <p>با خوانش درست بیت، مرز پایه‌های آوایی آن را مشخص کنید و هر پایه را در خانه خود قرار دهید.</p> <p>«چرخ ار نگرده گرد دل، از بیخ و اصلش برکنم / گردون اگر دونی کند، گردون گردان بشکنم (مولوی)»</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 25%;">چرخ نگر</td> <td style="width: 25%;">دد گر دِل</td> <td style="width: 25%;">از بیخِ اصـ</td> <td style="width: 25%;">.....</td> </tr> <tr> <td>.....</td> <td>دو نی گـند</td> <td>گر دو ن گر</td> <td>.....</td> </tr> </tbody> </table>	چرخ نگر	دد گر دِل	از بیخِ اصـ	دو نی گـند	گر دو ن گر	۸.
چرخ نگر	دد گر دِل	از بیخِ اصـ							
.....	دو نی گـند	گر دو ن گر							

ردیف	«سوالات»	بارم								
۹	پایه‌های آوایی بیت زیر را مشخص کنید. سپس خانه‌هایی به تعداد آن‌ها طراحی کنید و هر پایه را در خانه خود قرار دهید. «دوست دارد بار این آشفستگی / کوشش بیهوده به از خفتگی» (مولوی)	۱/۵								
۱۰	با توجه به آهنگ بیت داده شده زیر، با ذوق خود، پایه‌های آوایی مناسب (غیر از واژه‌های بیت) تولید کنید و آن را در خانه‌های خالی بنویسید. «اگر ز خلق ملامت و گر ز کرده ندامت / کشیدم از تو کشیدم، شنیدم از تو شنیدم (مهرداد اوستا)»	۰/۵								
	<table border="1"> <tr> <td>اگر ز خلـ</td> <td>ق م لامت</td> <td>و گر ز کر</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>کِ شی دَمز</td> <td>تْ کِ شی دم</td> <td>.....</td> <td>تْ شِ نی دم</td> </tr> </table>	اگر ز خلـ	ق م لامت	و گر ز کر	کِ شی دَمز	تْ کِ شی دم	تْ شِ نی دم	
اگر ز خلـ	ق م لامت	و گر ز کر							
کِ شی دَمز	تْ کِ شی دم	تْ شِ نی دم							
۱۱	ابیات زیر را به پایه‌های آوایی تفکیک کنید و سپس وزن واژه و خوشه‌های هجایی هر یک را در خانه‌ها قرار دهید. الف) عشق و مستوری نباشد، پای گو در دامن آور / کز گریبان ملامت سر بر آوردن نیارد (سعدی) ب) نیام ای شمس تبریزی کمالی / که تا نقصی نباشد کاف و نون را (مولوی)	۲								
۱۲	زیبایی‌شناسی (۶ نمره) در ابیات زیر تشبیهات فشرده و گسترده را مشخص کنید و پایه‌های تشبیه گسترده را بنویسید. الف) یک نصف خون تازه و یک نصف مُشکِ تر / چون نافعِ غزالِ تانرند لاله‌ها (صائب تبریزی) ب) بلبل طبعم «رهی» باشد ز تنهایی خموش / نغمه‌ها بودی مرا، تا هم‌زبانی داشتم (رهی معیری) پ) چو آن آهنین کوه آمد به دشت / همه رزمگه، کوه فولاد گشت (باذل مشهدی)	۲/۲۵								
۱۳	در مصراع زیر «ادات تشبیه» را بیابید. «چهره‌ات شمع پریشان شده را می‌ماند»	۰/۵								
۱۴	در بیت زیر «مشبه» را بیابید. چو بشنید رودابه آن گفت و گوی / برافروخت و گلنارگون کرد روی (فردوسی)	۰/۵								
۱۵	در کدام گزینه هر دو ترکیب ذکر شده «تشبیه فشرده» نیست؟ الف) باران رحمت، بیشه عشق ب) کلاه شکوه، اطفال شاخ پ) فرعون تخیل، ضمیر سازندگان ت) بار امانت، فراش باد صبا	۰/۵								
۱۶	در عبارت زیر کدام واژه در معنی «مجازی» آمده است؟ «عینک همان‌طور به چشمم بود و کلاس هم غرق خنده بود. کمی خودم را دزدیدم که اگر معلّم کشیده بزند به من نخورد یا لااقل به صورت تم نخورد.»	۰/۵								
	الف) چشم ب) عینک پ) صورت ت) کلاس									
۱۷	معنای نهاده (حقیقی) و نانهاده (مجازی) واژه مشخص شده را بنویسید. شبی یاد دارم که چشمم نخفت / شنیدم که پروانه با شمع گفت (سعدی)	۰/۵								

بارم	«سؤالات»	ردیف						
۱	در بیت زیر مجازها و قرینه‌ها را مشخص کنید. در تنش جست و یافت آن دو گهر / تعبیه کرده در میان کمر (نظامی)	۱۸						
۱/۲۵	در کدام یک از ابیات زیر مجاز به کار نرفته است؟ چرا؟ الف) می اندر کف ساقی بی حجاب / سهیل است در پنجه آفتاب ب) خرامان بشد سوی آب روان / چنان چون شده باز جوید روان	۱۹						
۱/۵	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره) با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها، پاسخ دهید. «سرکش مشو که چون شمع از غیرت بسوزد / دلبر که در کف او موم است سنگ خارا» الف) نقش دستوری «ت» در «غیرت» را بنویسید. ب) نوع فعل «مشو» را مشخص کنید. پ) در مصراع دوم آرایه‌های ادبی را مشخص کنید. ت) قلمرو فکری شاعر در بیت فوق را بنویسید.	۲۰						
۰/۵	بیت زیر بیانگر کدام نوع دیدگاه فکری (جبرگرا / اختیارگرا) «حافظ» است؟ «حافظ به خود پوشید این خرقه می آلود / ای شیخ پاکدامن معذور دار ما را» (حافظ)	۲۱						
۰/۵	قلمرو فکری شاعر را در بیت‌های زیر بنویسید. «برخیز و مخور غم جهان گذران / بنشین و دمی به شادمانی گذران در طبع جهان اگر وفايي بودی / نوبت به تو خود نیامدی از دگران» (خیام نیشابوری)	۲۲						
۱/۵	حکایت زیر را بخوانید و جدول را تکمیل نمایید. «روزی شخصی پیش بهلول، بی ادبی نمود. بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی؟ او گفت: چه کنم؟ آب و گل مرا چنین سرشته‌اند. [بهلول] گفت: آب و گل تو را نیکو سرشته‌اند، اما لگد کم خورده است.»	۲۳						
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>قلمرو ادبی</th> <th>قلمرو فکری</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱-</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۲-</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	قلمرو ادبی	قلمرو فکری	۱-		۲-		
قلمرو ادبی	قلمرو فکری							
۱-								
۲-								
۰/۲۵	کدام گزینه مفهوم عبارت زیر را بیان می‌کند؟ «اگر خواهی که بی گنج توانگر باشی بسنده کار باش و اگر خواهی که برتر از مردمان باشی فراخ‌نان و نمک باش.» الف) توانگری و قدرشناسی ب) قناعت و بخشندگی ت) توانگری و بخشندگی پ) قناعت و قدرشناسی	۲۴						
۲۰		جمع کل						

۱۲. الف) تشبیه گسترده: مشبه ← لاله‌ها - مشبه‌به ← نافه غزال تثار
 ادات تشبیه ← چون - وجه شبه ← مصرع اول (سرخ‌ی و خوش‌بویی)
 ب) فشرده اضافی
 پ) تشبیه فشرده غیر ترکیبی (فشرده اسنادی)

۱. الف) ۳۰۰
 ب) عرفان

۱۳. ادات تشبیه ← می‌ماند

۲. الف) درست
 ب) نادرست

۱۴. مشبه ← روی

۱۵. گزینه «پ»

۳. الف) جامع‌التواریخ: نثر عالمانه و پخته

ب) مرصاد العباد: نثر ساده و گاه دارای سجع و موازنه

۱۶. گزینه «ت»

۴. زبان عربی و نگارش به آن، از رواج افتاد و زبان فارسی رونق بیشتری گرفت.

۱۷. چشم: عضوی از بدن (نهاده) / انسان (نانهاده)

۵. علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر. ذکر دو مورد کافی است.

۱۸. تن ← لباس، قرینه آن «جست‌وجو کردن» ما را از معنای نهاده به نانهاده‌اش یعنی لباس رهنمون می‌گردد.

(مصرع دوم)، کمر ← کمر بند، قرینه آن «تعبیه کرده / قرار دادن» ما را از معنای نهاده به معنای نانهاده «کمر بند» رهنمون می‌نماید.

۶. نثر ساده می‌شود - انوار سهیلی

۷. به علت کشتن یا متواری ساختن فضلا و نابودی کتابخانه‌ها، از صحت و اتقان مطالب کاسته شد و ضعف و انحطاط فکری این دوره را فرا گرفت.

۱۹. گزینه (ب) زیرا در مصرع اول ← روان به معنی «جاری» در مصرع دوم ← روان به معنی «روح و جان» جناس تام به‌کار رفته است.

۸. مصرع اول ← خانه آخر ← لش بر ک نم
 مصرع دوم ← خانه اول ← گر دو ن گر
 خانه چهارم ← دان پش ک نم

۲۰. الف) مفعول

ب) فعل نهی

پ) مجاز ← کف: دست

تشبیه ← سنگ خارا: مشبه / موم: مشبه‌به

ت) تسلیم محض بودن در برابر محبوب (خدا)

یا سرپیچی نکردن از فرمان محبوب

دو ست دا رد	یا ر این آ	شَفِتِ گِی
کوشِ شِ بی	هو دِ به از	خَفِتِ گِی

۱۰. مثلاً مصرع اول ← دِ سِ لَ مَ ت یا هر پاسخ مشابه

مصرع دوم ← نِ دِ دَمَز یا هر پاسخ مشابه

۲۱. جبراًگر

۲۲. بی‌وفایی دنیا و روزگار / دل‌ن بستن به جهان

۱۱. الف)

۲۳. قلمرو ادبی: ۱- مجاز ← آب و گل: وجود / سرشت آدمی ۲- مراعات‌نظیر ← آب و گل ۳- کنایه ← لگد کم خورده است: به خوبی تربیت نشده است.
 ذکر دو مورد کافی است.

قلمرو فکری: ذات و سرشت آدمی با تربیت صحیح پرورش می‌یابد.

پایه‌های اولیه	عِشَقُ مَسْ تُو	رِی نَ بَا شَد	پَا یِ گُو دَر	دَا مَ نَا وَر
وژن واژه	کَ زِ گِ رِی بَا	نَ مَ لَ مَ ت	سَ ر بَ رَا وَر	دِنَ نَ یَا رَد
خوشه‌های هیچایی	فَاعِلَاتِن	فَاعِلَاتِن	فَاعِلَاتِن	فَاعِلَاتِن
	--U--	--U--	--U--	--U--

ب)

پایه‌های اولیه	نِ مَ اِ بِی شَمَ	سِ تِ بَ رِی زِی	کَ مَ لِی
وژن واژه	کِ تَا نَقْ صِی	نَ بَا شَد کَا	فُ دُنُونِ رَا
خوشه‌های هیچایی	مَفَاعِلِن	مَفَاعِلِن	فَعُولِن
	---U	---U	--U

۲۴. گزینه «ب»